

**BAUXIT BARLANGKUTATO CSOPORT
TAPOLCA**

```
*****      *****      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*****      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
*****      *      *      *      *      *      *      *      *      *      *
```

```
      *      *****      *****      *****
**     *      *      *      *      *      *      *      *
* *    *      *      *      *      *      *      *      *
*      *****      *****      *****
*      *      *      *      *      *      *      *
*      *      *      *      *      *      *      *
*      *****      *****      *****
```

A BAUXIT BARLANGKUTATO CSOPORT ÉVES JELENTÉSE

Tapolca, 1990. febr. 14.

Összeállította: Kolláth János

Tartalomjegyzék

- I. Általános ismertető
- II. Kutatási jelentések
 1. Balatonedericsi fennsík
 - A csoport tevékenysége
 - A fennsík objektumai
 - A Vaddisznós barlang leírása
 - A Csodabogyós barlang
 - A terület földtani térképe
 2. Kincsesgödör, Tapolca
 - Felszíni, domborzati viszonyok
 - Kapcsolódó objektumok
 - Történeti vizsgálatok
 - Állagfelmérés
 3. Tavasbarlang, Tapolca
- III. ORFÜ '89 kutatótábor
 - Előzmény
 - Az ötlet
 - Támogatók
 - Tábor szervezés
 - A tábor
 - A résztvevők
 - Tábori napló
- IV. A Tavasbarlang munkatérképe (melléklet)

A Bauxit Barlangkutató Csoport 1989.-ben eredményes évet zárt. A megalakulás - 1986 - óta ez volt az az év, amikor a barlangjárásról áttérhettünk a tudományos kutatás beindítására.

Ebben az évben jutottunk el odáig, hogy rendelkezésünkre állnak a munkánkhoz szükséges kutatási engedélyek:

1. Balatonedericsi fennsík : 1989. december 31.-ig.
2. Kincsesgödör, Tapolca : Visszavonásig.
3. Tavasbarlang, Tapolca : 1990. június 30.-ig.

A kutatási engedélyben foglaltak szerint kezdtük meg a kutatást a Balatonedericsi fennsíkon. Eredményünk két új barlang:

1. Vaddisznós barlang
2. Csodabogyós barlang

valamint két viznyelőben bontást folytattunk 1,5 m mélységig mind a két helyen. Terepbejárásaink eredményeképpen sok információt gyűjtöttünk a területről. Ezeket 1990.-ben fogjuk barlangkataszter formájában összegezni.

A területen végzett munkáinkat a Környezetvédelmi Hivatal felé éves jelentés formájában eljuttatuk, ez a jelentésünkben is szerepel.

A Kincsesgödör kutatásával a másik két terület fontossága miatt keveset foglalkoztunk. Elsősorban elméleti vizsgálatokat végeztünk ezzel kapcsolatban. A jelentésünkben ezt összefoglalva közöljük.

A tavasbarlang kutatását csoportunk régóta tervezi. Sajnos a kutatási engedélyt csak az év vége felé kaptuk meg, így csak a térképezést kezdtük meg. Nagyon fontosnak tartjuk egy pontos és részletes térkép elkészítését, mert a rendelkezésre álló alapján kutatást folytatni nem lehet.

A régi térképek többsége a turisták által látogatható részekre korlátozódik. A régebben vizalatt lévő járatokról pedig csak jobb vázlatnak tekinthetőekkel rendelkezünk. A vízszint lesüllyedése új lehetőségeket nyitott meg a feltárás előtt. A térkép elkészítéséig nem dönthető el pontosan az sem, mi az amit a csoportunk tárt fel, és mi az amiben a búvárok is jártak.

1989.-ben sok időt töltöttünk a szabaddá vált járatok bejárásával. Az a megállapításunk, hogy a barlang lényegesen bonyolultabb és főleg hosszabb, mint ahogyan eddig ismerték.

Becslésünk szerint 2000 m hossz fölött van az általunk bejárt szakasz. Ennek igazolása csak térképpel lehetséges. A jelentés mellékletét képezi az a félben lévő munkatérkép, amin az eddigi méréseink adatait tüntettük fel.

Az eddig leírt kutatómunka mellett a csoportnak két nagylevegzetű munkája volt:

1. Az ORFÜ '89 kutatótábor megszervezése és végrehajtása
2. A Világkongresszus rendezésében részvétel.

Az ORFÜ '89 kutatótáborról és annak eredményeiről, eseményeiről a jelentés egy része beszámol.

A Világkongresszus szervezésében turafogadókként vettünk részt. A szervezőbizottság megkereste a Tavasbarlang kezelőjét, a Bakonyi Bauxitbányát. Mivel csoportunk már akkor foglalkozott a barlanggal, minket bíztak meg az előkészülettel és a túrák fogadásával.

A munka három részre oszlott:

1. Előkészítés. Ennek kapcsán kitakarítottuk a barlangot, lehetővé téve a kulturált látogatást. Az átalakítási munkák okozták a kitakarítandó szemetet.
2. Száraz túrák fogadása. A bejelentett csoportokat vezetővel vártuk.
3. Búvártúrák előkészítése. A merülések előkészítése kapcsán Kollár K. Attilával bejártuk a lehetséges pontokat. Egy volt használható, amit merülőzsinórral láttunk el.

A lehetőséget kihasználva, egy új szifont úsztak be, ennek eredménye 25 m új, vizalatti járat.

Sajnos a merülési lehetőséget a kongresszus résztvevői nem használták ki.

A csoport az eddig felsorolt munkák mellett több kirándulást tett Budapestre. Itt a Pálvölgyi-, Szemlőhegyi-, Ferenc-hegyi-barlangokat ismertük meg.

Fontosnak tartottuk kapcsolataink kiszélesítését a barlangkutatók között. Sok ismerősre tettünk szert.

1989.

Az alábbi kutatási jelentést juttatuk el a Környezet és Természetvédelmi hivatal Nyugatdunántúli igazgatóságára:

Tartalomjegyzék:

1. A csoport tevékenysége
2. A fennsík objektumai
3. A Vaddisznós barlang leírása
4. A Csodabogyós barlang leírása
5. A terület földtani térképe
6. A Csodabogyós barlang térképrészlete.

A csoport tevékenysége.

A Bauxit Barlangkutató Csoport a területen munkáját 1987. nyarán kezdte. Ebben az évben terepbejárásokkal megismerkedtünk a környékkel, azonosítottuk a található objektumokat.

1988. tavaszán kezdtük a barlangkutató munkát. Elsőként a Balatonedericsi 1.sz. barlangban dolgoztunk. Több túrát szerveztünk ide. Megismerkedtünk a barlang járatrendszerével, képződményeivel.

Megfigyeltük a telet, majd nagyrészt a barlangból máshová költöző denevéreket. Számuk március elején kb. 80, júniusra 15-20-ra csökkent. Teleléskor 15-20 fős csoportban és egyedileg is voltak.

Kijelöltük a továbbjutásra érdemes helyet, de bontási munkát nem folytattunk.

1988. nyaratól az év végéig a Balatonedericsi 2. sz. víznyelőben (Gatyalengető barlang) dolgoztunk. A főhasadék álfenekében 3m-es próbabontást mélyítettünk, különösebb eredmény nélkül. Ezt követően a bejárati aknát mélyítettük. Omlásveszély miatt ezt abbahagytuk. Egy kb 0,75 köbméteres kötömb fordult ki a helyéről két bontási alkalom között, ez időlegesen elzárja a továbbvezető utat. Eddig kiemelését nem végeztük el. Kutatásra érdemes objektum.

1989. elejétől egy új barlangban dolgozunk. A Vaddisznós-barlang nevet kapta. Felfedezése február elején történt, amikor terepbejárás során egy szűk (15 cm átmérőjű), huzatos nyílást figyeltünk meg. Azóta a barlangot 42 m mélységig sikerült feltárni. Itt jelenleg is folyik kutatómunka.

1989. júniusában az előbbihez hasonló szűk, huzatos lyukat találtunk, amit megbontva 1,5 m mély hasadékba jutottunk. Feltárását tervezzük.

1989. augusztusban a Balatonedericsi 1.sz. barlanghoz nem messze találtuk a csodabogyós barlangot, amit 8 m mélységig sikerült bejárni.

Megfigyeltünk további víznyelőket is, amelyek közül kettő bontásra is alkalmas.

A csoportunk ezt a területet, mint reménybeli területet megalkulása óta, 1986. óta számontartotta. érdemi munkálatokat 1988. tavasza óta folytatunk. Az eltelt idő alatt sikerült megismerni a hegység szerkezetét, jellemzőit, felszíni alakzatait.

A hegység teljes területén a triász korú, karni emeletbe tartozó közet meghatározó. A Balatongyörök - Vállús vonaltól nyugatra a bitumenes földolomit az uralkodó. Ezen a részen felszíni karsztobjektumot nem tartunk számon. Tektonikailag nagyon feldarabolt, lekopott, ami a barlangképződés szempontjából itt nem kedvező.

A kutatott területen - a Balatongyörök - Vállús vonaltól K-re - a vastagpados földolomit az uralkodó. Alárendelten edericsei mészkő is előfordul. A Ny-i területtel szemben ez kevésbé tektonizált. A kialakult fensik-szerkezetben csak néhány jelentősebb törés található, (Pl.: a Sipos-torok vonala) kimutathatatlan elvetési magassággal.

Barlangképződésre a dolomitok kevésbé alkalmasak, amit az ilyen közetben előforduló barlangok kis száma igazol. Oldékonysága a mészkövekhez viszonyítva sokkal kisebb, amit a sósavval végzett vizsgálat igazolt is. (A kalcittelérek mentén volt csak pezsgés, máshol meddő maradt.) Komolyabb kutatást valószínűleg ezért nem folytattak eddig a területen.

A munkák beindításának alapját az Alba Regia Barlangkutató Csoport 1979. évi jelentésében a területről található rövid leírás képezte.

" Az edericsei tábor második napján, három kutatótársammal terepbejárást végeztem az Edericsei-fensikonon. A zöld turistajelzősen indultunk, amely meredek völgyön vezetett fel a fensikra. A völgyből még nem értünk teljesen ki, amikor megtaláltuk az első dolinaszerű löszmelyedést. Tőle kb 100 m-rel távolabb a másodikat, amely az előzőnek duplája. A harmadikat 150 m-rel távolabb találtuk meg, amelynek kettős tölcsére egymásba olvadt. Ez már nem hasonlított dolinára, és erősen meredekfalú. Ettől ÉNy-i irányban van még öt viznyelő, amelyek az előző háromnál nagyobbak és szintén meredekfalúak, az utolsó kivételével. Említésre méltó a legnagyobb viznyelő, melynek átmérője 50-70 m között van, mélysége eléri a 14 m-t.

Az alján 1,5 m mély és 3 m átmérőjű felszakadás van, az alja laza humuszos lösz. Az alján viznyelési nyomokat találtunk. Több nyelő alján félig eltömődött, kövek között húzódnó nyílás van.

Az utolsó előtti nyelőben egy kb 15-20 m hosszú és 4 m mély barlang van, amely egymást keresztező felszinközeli törésvonalak mentén alakult ki.

A nyelősortól Ny-i irányban kb 500 m távolságra találunk egy felszakadást, melynek alján 15 cm átmérőjű, barlangba vezető nyílás volt. Egy elemlámpa beejtése után kibontottuk a bejáratot. A 2,5 m-es akna alja 45 fokban elhajlik, és a kissé összeszűkülő nyíláson át be lehet látni egy aknaszerű terembe. A terem alját laza törmelék borítja, amelyet a bepottyant, de égve maradt elemlámpa megvilágított. A barlangban rendkívül erős, kifelé irányuló légáramlás van."

- Az anyag csak leírást tartalmaz, ezért nem teljes. Néhány adat pontatlan, a területen valóban fellelhető objektumok egy részét nem említi, ami az egyszeri bejárást alapján érthető.

A terület kutatásával egy másik munka is foglalkozik:

Horányi Agnes: A Szabadhegyi-fennsík karsztjelenségei címen jelent meg a Karszt és Barlang c. folyóiratban. (Budapest, 1975. I-II., p.23-24.)

Ez a cikk a fensíkon már 13 objektumot említ, de részletes, tételes leírásuk hiányzik. Egyetlen munka, amely a terület morfológiájával foglalkozik. Ebben is található néhány pontatlanság.

Fontos a részletes kutatások elindítása előtt tisztázni a neveket, mert sajnos ez sem egyértelmű. 1988.-ig csak két barlang volt felkereshető. (Itt nem tárgyaljunk a Vállús mellett található Vadlány-likat és a Szoba-kő barlangot, mert ezek nem tartoznak a fennsík objektumaihoz. A nevek azonosításánál azonban összehasonlítás miatt feltüntetjük + jellel.)

Az irodalmi adatok nem kellő pontosságúak, a nevek nem azonosíthatók egyértelműen a terepi objektumokkal.

Ezek:

1. A Balaton 1:40000 turistatérképe (1987.)
 - + Szoba-kő barlang
 - + Vadlány-lik
 - Viznyelőbarlang ? (két jel a név mellett)
 - Szél-lik barlangok (egy jel többesszám mellett)
2. A Balaton 1:80000 turistatérképe (1986.)
 - + Szoba-kő barlang
 - + Vadlány barlang (két jel a név mellett)
 - Szél-likak (egy jel a többesszám mellett)
3. Horányi Agnes : A Szabadhegyi-fennsík karsztjelenségei. (Szabadhegyi-fennsík = Edericsi-fennsík)
 - Aknabarlang ? (csak említés)
 - Darászfészek barlang (térkép is)
4. Kordos László: Magyarország barlangjai
 - + Szoba-kő barlang
 - + Bise-kői sziklahasadék
 - Bolhási hasadékbarlang (Balatonedericsi barlang, Balatonedericsi 1. sz. viznyelő, Ördög-lik)
 - Büdöskúti viznyelőbarlang (Balatonedericsi 2. sz. viznyelő, Szél-lik, Gatyalengető barlang)
 - Szabad-hegyi Darászfészek
5. Eszterhás István: Lista a Bakony barlangjairól (1984) (Barlangkataszteri leírás)
 - + Szoba-kő barlang
 - + Vadlány-lik (Vállúsi sziklaodú)
 - + Vállúsi 2. sz. barlang
 - + Tücsök-dombi barlang
 - Darászfészek barlang 10/-5
 - + Bise-kői sziklahasadék
 - Büdös-kúti viznyelőbarlang 12/-8
 - Bolhási hasadékbarlang
 - Edericsi 2. sz. barlang 35/?
 - Szél-lik (Edericsi 1. sz. barlang) 325/-51

Látszik, hogy legnagyobb eltérést a 4. lista okozza, itt sok a névátfedés. Legjobbnak az 5. tekinthető, de ebből sok nem azonosítható. A leírásokat összehasonlítva megállapítható a terület barlangneveinek rendezetlensége. Ez maga után vonja azt is, hogy nevek azonos barlangot jelenthetnek, vagy említett barlang nem létezik.

Csoportunk meg akarja kérni a Barlangtani Intézet hivatalos kataszterét, amit a terepen azonosítani fogunk. Emellett azt ki kell egészíteni az egyéb objektumok részletes feldolgozásával.

Az Alba Regia Csoport által leirt barlangot - ahová elemlámpájuk beesett - megtaláltuk, jelenleg 42 m mély, a Vaddisznós barlang nevet kapta.

Az Edericsi 1. sz. barlangot megjelölés nélkül Edericsi barlang néven javasoljuk említeni. Ennek közelében találtuk meg a Csodabogyós barlangot. A bejárat esetleges régebbi nyitottsága nem bizonyítható, de magyarázatot adhat arra, miért említettek Szélik barlangokat. (Az Edericsi barlang és ez.)

Az Edericsi 2. sz. barlang néven nyilvántartottat ezentúl Gatyalengető barlangként fogjuk említeni. A Darázfészek barlang ettől független, noha az irodalom keveri. A Darázfészek a kettős víznyelő é-i berogyásából nyílt, amit Horányi írt le. Említi a következő nyelő nyelőcsatornáját, ami a Gatyalengetővel azonosítható, ezt pedig az Alba Regia Csoport jelentése írja le.

A Darázfészek barlang jelenleg nem kereshető fel. Bejárata 1974. után valószínűleg eltömődött.

A terület többreiről, beszakadásairól 1990-ben részletes feldolgozást készítünk.

A Vaddisznós barlang leírása.

A Bauxit Barlangkutató Csoport 1987. óta vizsgálja az Edericsi fennsík objektumait. Az Alba Regia Csoport 1979. évi jelentése alapján - ahol a barlang bejárati aknáját és hozzávetőleges helyét leírták - kezdtük keresést. A semleges terepviszonyok miatt csak 1989. februárban bukkantunk az eltelt tíz év alatt szinte teljesen bezáródott bejárati aknára. A bejáratot 4 x 3 m alapterületű, csak 0,6 m mély horpadás DNY-i sarkában találtuk meg. 15 cm átmérővel nyílt. A gyökerektől és erdei talajtól megtisztított bejárat 60 x 60 cm méretű lett. 1,5 x 0,8 m-es, 3 m mély aknába vezetett. Mennyezetét gyökerek által összefogott talaj alkotja.

Az akna alján 30 fokban lefelé hajló, szűkülő rés volt. A behullott köveket kiemelve egy szűkületen lehetett lejutni az első kis terembe. Itt megtaláltuk az 1979.-es leírásban említett, az aknába beesett lámpát. Az 1x1,5 m alapterületű, 3 m magas termecske tetejét összeékelődött kötömbök alkotják. Innen a bejárat alá visszahajló függőleges hasadékon lehet a Denevéres -terembe 4 m mászás után lejutni. Nevét az ott télelő 16 denevérről kapta.

A terem NY-i falát szálkő alkotja, ami a bejárati akna NY-i fala is. Keleti oldala összeékelődött kötömbökből áll. Az alja álfenek, ahonnan három ponton le lehet világítani a folytatásba. Mérete 6x3x3 m. Délre nyílik belőle egy 2x2x3 m méretű fülke.

A terem é-i végén cseppkövesedés található, amely már nem aktív. Innen indul a továbbvezető járat. Szűk omladékban haladó cső, mely újabb 3 m-t visz lefelé. Féluton, az é-i oldalon szép szalmacseppkövek vannak (8-10 cm-esek), és egy 2 cm széles, 40 cm hosszú cseppközászló. A járat K-i oldalán az omladékból patakmerederszerű mosásnyom csatlakozik be.

A szűk járatot a Farkasfogas terem követi. NY-i oldala szálkő, néhány szalmacseppkövel, több farkasfogas cseppkölefolyással. K-i oldala omladékos, mennyezete a Denevéres terem álfeneke. Alja részben szálkő, részben omladék, és a vizmosás által lerakott löszös talaj. Mérete 4x3x3 m.

Dél felé indul a vizmosás irányában a folytatás háromszögszelvényű járata, melynek végén 0,8 m-es függőleges letörés volt. Alját mosott kövek adták. A letörés egy erre merőleges hasadékba (K-NY-i) vezet, mely 50-60 cm széles, 2,5 m hosszú. Alját talajjal kevert kötörmelék alkotta. A felfedező brigád idáig jutott el az első alkalommal.

A hasadékot átvizsgálva két vízfolyási nyom volt látható. Egyik a hasadék végét lezáró é-D-i újabb hasadék, mely 5-15 cm széles. Bevilágítva 1 m után szélesedett és járhatónak tűnt. A másik a kitöltésben lefelé haladó, majd 0,5 m után D-re forduló szűk csatorna. Ez a második tűnt jelenleg aktívnek. Több műszakos bontás árán a hasadék talpszintjét 1 m-rel süllyesztettük. A kitermelt anyagot a háromszög alakú járatrészbe vödörztük vissza, így az még kényelmesen járható, de a végén 2 m-es letörés alakult ki. A lépcső felső részét kötömbökkel falaztuk ki. A bontás eredményeként el tudtuk dönteni a továbbjutás helyét. A hátsó hasadék nem szélesedett, vésése nem volt célszerű, ezért a vízszintesbe hajló, szűk vízvezető csatorna takarítását választottuk. Újabb, több műszakos bontás után rajzolódott ki szifonszerű jellege.

A lapos hasadéokban lassan haladtunk a bontással. A szifonjárat 2 m hosszú, enyhén jobbra dőlő és 20 fokban előre lejtő, folyamatosan szűkülő, alul-felül szálkő (vagy nagy omladékkövek) által határolt. 1,5 m után éri el a mélypontját, ahol a talpban 15 cm-es lépcső van felfelé. Itt a legszűkebb, 21 cm magasságú. A Fejelálló-szifon nevet kapta. A szűkületen átjutva 2 négyzetméter alapterületű, lapos üregbe érünk. Ez a -18 m-es szinten van.

Innen egy löszpadon átbujva bejutunk a szifon előtt már látott hasadék járható folytatásába. A 60 cm széles hasadéokban a behullott köveket átrendezve lehetett 3 m-t előrehaladni. A lábunk alatt, a kövek szűkületén leesett kövek termet jeleztek. A hasadékon előre bújva érünk el újabb termet, a Felső-Aha termet. 3x3x3 m méretű. NY-i oldala omladékos, K-i pedig szálkőfal. D-i végében egy visszaforduló vizmosást bontottunk ki. Ez azt jelzi, hogy a barlang ebben az irányban nem folytatódik. Észak felé, a bejárat hasadékkal párhuzamosan továbbhaladva, és 3 m-t lemászva jutunk az eddigi legnagyobb terembe. Neve Aha terem.

A 8x5x3 m méretű üreg három oldala (É-K-NY) és mennyezete is szálkő. Mélysége a bejárat alatt kb 25 m. Alja löszös talaj és kötörmelék. A D-i oldalon több hasadék zárja, melyek járhatatlannak. A K-i falon hajdani cseppkőkéreg visszaoldott maradványa figyelhető meg. A fal mellett pedig 6-7 m magasra lehet a létrehozó repedésbe felmászni.

A K-i fal alatt, nagy kövek között 2,5 m-es akna nyílik. Ebből a terem álfeneke alá 30 fokban lejtő járat indul. Az elején lévő szűkület kibontása után 0,8 m-es lépcsővel kiöblösödés kezdődik. Ezt a feltáráskor 1x0,8 m méretű lapos kö választotta ketté. A kö mellett mindkét irányban csak járhatatlan szűk rés volt. Ezek függőleges irányba fordultak. A kötömböt a helyéről ki kellett mozdítani, és több darabra törni, hogy elhelyezhető legyen. A jobboldali szűkület vésése volt a biztató. Három alkalommal végeztük, mire sikerült átférni rajta.

2,5 m mászás után lehet a következő álfenékig lejutni. Szép vizmosásos, rövid folyosószakaszból áll. A D-i végében kövek között volt a víznyelőpont. Ez a -30 m-es szint. A köveket kiemelve kis akna vált szabaddá, melyen 5 m-t ereszkedve újabb álfenék volt található. A vizmosás nyomait itt is jól lehetett venni. A kiszélesedő hasadékirány D-i végét bontottuk meg. A törmelék és a talaj a hasadék alját teljesen kitölti. A vizmosásnyomot követve 1 m-t bontottunk ki, majd a munkát abbahagytuk, mert más továbbjutási helyet találtunk. A későbbiekben a bontás mellett NY-ra található szűkületen is átjutottunk, ami az Iker terem aljába vezetett.

A -30 m-es szintről NY-i irányban is volt egy hasadék. Több órás munka árán sikerült járhatóvá tenni. A hasadék 1 m hosszú, mögötte nagy méretű, két részből álló terem van. Az Iker terem nevet kapta. A terem két felét É-D-i hasadék mentén elbillent kötömb választja ketté. Több ablakkal kapcsolódik össze a két fél. A kötömböt megkerülve jutunk az alsó részére. Mérete 8x4 m, teljes magassága 6 m. Alját főleg kötömbök alkotják a közepük bemosott erdei talajjal keverve. A terem D-i végében 0,8 m átmérőjű 1,2 m mély " akna " van, érdekessége az alján található, áramló viz által elterített talaj, amin a vizmozgások iránya jól kivehető.

A terem legalján 3 m-es járatrész indul kövek között. Ide csatlakozik a -30 m-es szintről induló akna oldaljárata is. Végét háromszög alakú szűkület jelzi, amin átnézve 2 m folytatás látszik.

Az Iker terem D-i végén, a talp felett 2 m-rel, van egy átjáró, amely a szomszédos 4x2x3 m-es terembe vezet. Ennek alja is kötörmelék. Ezt megbontva valószínűleg a háromszög alakú szükület mögé lehet jutni.

Későbbi kutatásaink szerint a továbbvezető járat nem itt, hanem oldalt volt, omladékkal elzárva. Ezt az onnan időnként észlelhető huzat mutatta meg.

A kövek eltávolítása után 2 m-es járat vált szabaddá. A végén 1x1x1,5 m-es üregben végződött. Ezt is a máshonnan már jól ismert módon kötömbök határolták. Alján tovább lehetett a bontást folytatni előre, majd egyre meredekebben lefelé. Nemsokára elértük a -30 m-es szintről induló akna alját meghatározó hasadék K-i falát. E mellett még 1 m-t kellett lefelé bontani, amikor a hulló kövek nagyobb mélységre utaltak.

A talált hasadékban 7 m-t lehet lejutni. Itt ismét kövekből és talajból álló álfenek van.

A hasadék 0,8 m-ről a végein 1,5 m-re szélesedik ki. Tetejét behullott kövek alkotják. Mindkét végén továbbjutásra alkalmas helyet találtunk, ahol bontani kell.

A barlang bontását és feltárását 1990.-ben is folytatjuk.

A Csodabogyós barlang leírása.

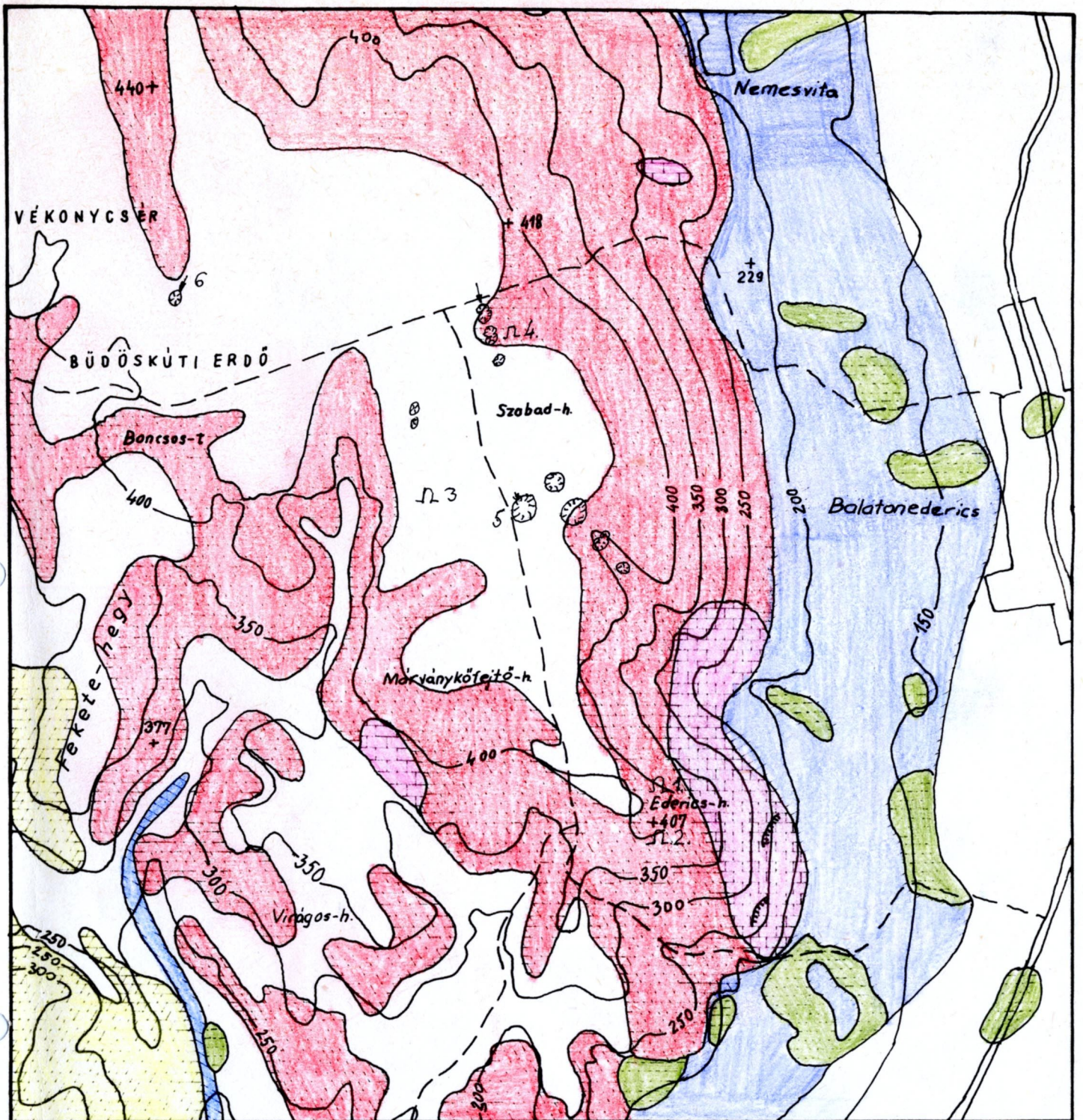
1989. augusztus 24.-én a csoport két tagja, Szilaj Rezső és Horváth Attila az Edericsi barlang környékét vizsgálta át. A bejárattól DNY-i irányban kb 100 m-re különös objektumra lettek figyelmesek. A ligetes, kopár, fedetlen karszton a gyér növényzetből kivált szúrós csodabogyó csoportot találtak. Közelebbről megvizsgálva, egy beszakadás peremén nőtt, ami 1,5 m átmérőjű és 0,6 m mély volt.

A berogyás éles szálköperemű, jól felismerhető a tektonikus jelleg. Tüzetesen átvizsgálva a helyet, hamarosan megtalálták a laza kötömbök között azt a huzatos rést, ami barlangra utalt. A behullott köveket könnyen eltávolították.

Nemsokára szabaddá vált egy 50-60 cm széles hasadék, ami 45 fokban lefelé lejt. 4 m hosszan kell lemászni rajta. Ezt követően a járat teremmé bővül. 1,5x5 m alapterületű, 1,5 m magas szálköfalakkal határolt, hasadékjellegű. Teteje beékelődött kötömbökből, alja talajjal kevert törmelékből áll.

A terem közepén található a továbbvezető akna, ami 80 cm átmérőjű, kb 3 m mély. Ez csak kötélbiztosítással járható. Az oldalában több 8 - 10 cm-es cseppkö található. D-i oldala cseppkölefo-lyással díszített. Az akna egy alsó terembe vezet, amely 2x6 m méretű, 2 m magas, szintén hasadékjellegű. Az alját itt is talajjal kevert törmelék alkotja. Az akna mellett, a kövek között karvastagságú lyuk volt látható. A lyukat követve végeztük a bon-tást, ami egy nagy kötömb alá vezetett. Egyértelmű folytatás je-lenleg nincs.

A barlang feltárását csoportunk folytatja 1990-ben is.

	Edericsi mészkő	}	TRIASZ, Karni
	Vastagpados földolomit		
	Bitumenes földolomit		
	Homokos agyag		PLIOCÉN
	Folyami homok	}	PLEISZTOCÉN
	Löss		
	Hordalék		HOLOCÉN

1. Edericsi barlang
2. Csodabogyós barlang
3. Vaddisznós barlang
4. Gatyalengető barlang
5. Bontás
6. Bontás

A Balatonedericsi - fennsík földtani térképe

KUTATÁSI JELENTÉS

KINCSESGÖDÖR, TAPOLCA

1989.

Az alábbi kutatási jelentést juttatuk el a Környezet és Természetvédelmi Hivatal északdunántúli igazgatóságára:

A Tapolca alatt húzódó barlangrendszer kutatását csoportunk a megalakulás, 1986 óta elsődleges céljának tekintette. Az érdemi munkát elkezdni viszont csak a szükséges kutatási engedélyek megszerzése után állt módunkban.

Ennek a feltételezhetően nagy kiterjedésű barlangrendszernek egyik ma létező objektuma a Kincsesgödör. Kutatását a rendszerbe történő bejutás reményében látjuk indokoltnak.

Az eddig elvégzett kutatómunkánk az alábbi részvizsgálatokra terjedt ki:

1. Felszíni, domborzati viszonyok elemzése.
2. Kapcsolódó objektumok elemzése.
3. Történeti vizsgálatok.
4. Allagfelmérés.

A felszíni, domborzati viszonyok.

A barlang Tapolca belterületén, a Halápi út és a vendeki út kereszteződésétől 10 m-re ÉNY-ra található. A város nagyfokú beépítettsége miatt az eredeti domborzati viszonyok pontosan nem írhatók le. Ennek ellenére nagy pontossággal megállapíthatók azok.

A területen található szarmata korú mészkőösszlet - a vékony talajtakarótól eltekintve - nyílt karsztos felszint alkot. Nem, vagy csak igen kis számban található jellegzetes felszíni karsztobjektum. Természetes barlangbejárat pedig csak ez az egy, a Kincsesgödör volt.

A karsztjelenségek megjelenési formája a gyökérkarr. Ez a területen mindenütt észlelhető, a kőzet felső kb 30-40 cm-ére korlátozódik.

Más felszíni forma kialakulásának hiánya két okra vezethető vissza:

1. A kőzet önmagában is fiatal (kb 30 millió éves), a felszínrekerülése és ezáltal nyitott karszttá válása pedig földtani szempontból nagyon rövid ideje (kb 0.5 millió éve) történt.
2. A másik ok magában a kőzetben keresendő. Szerkezete nem homogén. Gyakran váltják egymást tiszta és nagy agyagtartalmú rétegek. Előfordulnak 2 - 10 cm vastag agyagcsikok is, amik helyileg vízzáró hatásúak lehetnek. A kőzet rétegsorában a -4 - -7 m szint között kis szilárdságú, főleg agyagos réteg található, ami a rossz megtartás miatt könnyen omlik, a kis járatokat eltömve.

A leírt tényezők miatt jelentős felszíni képződményeket nem találunk. Általában síknak tekinthető a terület. Kisebb hullámosság van csak (10-20 m szintkülömbőség, 500-1000 m szélesség mellett. Csak néhány kiemelkedő terület van. Méretük a völgyek méretéhez hasonló.

Az egyik kiemelkedés foglalja magába a vizsgált barlangot.

A domborzati viszonyok és a barlang keletkezése, jellege között kapcsolatot kimutatni nem lehet. Egyetlen meghatározó tényező ami miatt ez a vizsgálat indokolt volt, mert így megállapítható:

a barlang természetes bejárata ellenére sem rendelkezett vízgyűjtő területtel. A keletkezésben ez a tényező nem vett részt. A bejárat szabaddá válása után helyi csapadékvizelvezetőnek tekinthető, ami hordalékakkumulációt okozott.

Kapcsolódó objektumok.

A terület jelentős karsztosodására utaló tényező az, hogy a vizsgált barlang közelében, attól független két másik barlangot is ismertek. Ezeket a szakirodalomban nyilvántartják. Külön, egyedi vizsgálatuk nem lehetséges, mert bejáratukat eltömítették, térkép vagy dokumentáció nem áll rendelkezésre.

Az irodalom alapján, valamint helyi információszerzésből az alábbiakat közöljük:

1. Zsidótemető melletti barlang

(Tapolcai Új barlang, Kincses barlang)

A Kincsesgödörtől éK-i irányban, 200-300 m-re volt található. Bejárata az adriai szinthez képest 138-140 m-en volt. Hossza 40-50 m volt. Mélysége -8 - -10 m. Még 1939 előtt nyílt meg köfejtéskor. 1958-ban és 1963-ban újra megnyitották, de később tereprendezéskor ismét betemették.

2. Mészégető barlangja

A Kincsesgödörtől DK-re, kb 80 m-re volt található. Egy mészégető munkagödöréből nyílt. Szintén 8-10 m mélységig hatolt le. Hossza kb 20 m volt. A 60-as években magánlakásépítés alkalmával temették be.

Történeti vizsgálatok.

A Kincsesgödör a történelmi időkben nyitott bejárattal rendelkezett. Története a közvetlen környék lakottá válásától (kb 1930.) fontos. Ekkortól a helyi gyerekek játszótérül, illetve sajnos szemétkerakóként szolgált.

A szemtanuk szerint két része volt. Egyik a bejáratnál közvetlen összefüggő terem, a másik egy kb 30 m hosszú szűkülő folyosó, aminek a végén vízre is emlékeznek.

A területrendezés során, az 1970-es évek elején a tátongó aknát az alsó részén zsaluzott betonfallal, fölötte 3 m átmérőjű betongyűrűvel a felszínig kiépítették, vaslemez fedéllel lezárták.

A betonfalazatban átjárót hagytak a terem felé, de az azal ellentétesen - DK felé - nyíló folyosót megközelíthetetlenül elzárták. A betonfal melletti szabad teret törmelékkel töltötték fel.

Állagfelmérés.

A barlang eredeti állapotát a kiépítés nagymértékben megváltoztatta, részben lehetetlenné téve a további kutatásokat. A munkálatok során nem távolították el a régebben felhalmozódott törmeléket és az építés során maguk is okoztak ilyet. A stabil klimatikus paraméterek miatt a terem állapota megfelelő, omlásveszély nem áll fenn.

Az építés ill. a természetes anyagbemosás miatt továbbvezető járat nem észlelhető.

A barlang továbbkutatását csoportunk indokoltnak tartja. Tervezzük a térképezést, továbbá a klimatikus és légminőségi paraméterek mérését.

KUTATÁSI JELENTÉS
TAVASBARLANG, TAPOLCA

1989.

Az alábbi kutatási jelentést juttatuk el a Környezet és Természetvédelmi hivatal északdunántúli igazgatóságára:

A tapolcai Tavasbarlangra vonatkozó kutatási engedély birtokában kezdtük meg kutatásainkat.

Az engedély száma: 20.612-4/89
Kelte : 1989. nov. 8.

Amiatt, hogy az engedély csak az év utolsó heteiben állt rendelkezésre, az érdemi munkából csak a térképezést tudtuk elkezdeni.

Terveink között szerepelnek - a kutatási tervvel és engedéllyel megegyezően:

1. A járatok térképezésének folytatása.
2. Klimamérések (hőmérséklet, páratartalom, légáramlás)
3. Feltárás.

A kutatások eredményéről a természetvédelmi hivatalt és a Társulatot évközben értesíteni fogjuk. Az engedély lejártakor összefoglaló jelentést készítünk, s egyben annak meghosszabbítását is kérni fogjuk.

A jelentés melléklete az 1989. december 31.-én lezárt munkatérkép, amelyet folyamatosan egészítünk ki.

```
          * *  
          * *  
  
* * * * *      * * * * *      * * * * *      * * * * *  
*   *         *   *         *   *         *   *  
*   *         *   *         *   *         *   *  
*   *         *   *         * * * * *         *   *  
*   *         *   *         *   *         *   *  
*   *         *   *         *   *         *   *  
* * * * *      *   *         *   *         * * * * *
```

```
*   * * * * *      * * * * *  
*   *   *   *         *   *   *   *  
*   *   *   *         *   *   *   *  
*   *   *   *         * * * * *  
*   *   *   *         *   *   *  
*   *   *   *         *   *   *  
*   *   *   *         * * * * *
```

K U T A T O T A B O R

Előzmény

Az Orfű község területén lévő Mészégető - források mögött 1986. október 17.-én egy kb. 200 m hosszú barlang tárult fel a kitarató kutatók előtt.

A feltárt barlangba egy szifonon (1. -es szifon) keresztül juthatunk be.

A könnyen bejárható szakaszt a 2.-es szifon zárja le.

1986. október 30.-án a B.I.H. barlangkutató csoport segítségével sikerült a 2.-es szifont rövid időre leszivatni, és egy kis terembe bejutni, ahonnan egy vízesésen felmászva folytathattuk utunkat a kb. 15 m-re lévő 3.-as szifonig.

1988. január 16.-án az Amphora Könnyübuvár S. C. tagjai átúszták a 3.-as szifont, majd a járat folytatásában megtalált 4.-es szifont is.

A bűvár a 4.-es szifon után tágas, magas hasadékokat talált, és ez biztató volt a továbbkutatás szempontjából.

A kockázatos bűvármerülések helyett egyedül a szifonok leszivatása oldhatja meg a továbbjutás problémáját.

Az ötlet

1988. július 1.-16.-ig rendezett társulati kutatótáborban a Kossuth - barlangban együtt szenvedett egy kis csapat, akik fülig sárosan, fáradtan és éhesen is új terveket szövögettek. Sok ötlet és terv került megbeszélésre, bizva abban, hogy a kis csapat tagjai újra és újra találkozhassanak és együtt hódolhassanak barlangkutató szenvedélyüknek.

Itt merült fel az orfűi Mészégető - források mögött feltárt barlang problémája is.

A barlang végét alkotó szifonok mögött további ismeretlen szakaszokat reméltünk.

A későbbi feltárások csak a szifonok leszivatásával oldhatók meg. Ez a komoly kutatási feladat már a kis csapat érdeklődését is felkeltette.

Elhatározás ekkor még nem született, de mindenkiben tovább élt a remény, hogy egy jó tábor keretében sor kerülhet a még ismeretlen szakaszok feltárására.

Igazán ekkor még a kis csapat tagjai - Vigh Elemér, Berta Jenőné és Zalán Béla - sem gondolták volna, hogy az ötletből valóság lesz.

Támogatók

A Bakonyi Bauxitbányától kaptuk azokat a felszereléseket, amelyek nélkül a tábor megvalósítása megoldhatatlan lett volna. Ők biztosították az alább felsorolt berendezéseket:

- 3 db Bibo típusú szivattyút
- 450 m elektromos kábelt
- 3 db elosztószekrényt
- 4 tekercs tűzoltótömlőt
- 6 db akkumulátoros lámpát.

A Baranya Megyei Viz - és Csatornamű Vállalat biztosította az országos energiahálózatra való rákötés feltételeit.

A Bauxit Barlangkutató Csoport, mint társszervező, teljes felszerelésével támogatta a tábort, de ők hozták a feltétlenül szükséges telefont is.

Berta Jenőné az udvarát és a konyháját bocsátotta a tábor rendelkezésére.

A felsoroltakon kívül a résztvevők anyagi áldozatvállalásának is köszönhető volt a tábor sikeres lebonyolítása.

Ezuton is köszönetet szeretnénk mondani minden támogatónak és résztvevőnek.

Táborszervezés

A nagy távolságban élő barátok folyamatosan tartották egymással a kapcsolatot, és ahogy múlt az idő, az először álomnak tűnő terv lassanként konkrét céllá változott.

Az 1988.-ban és 1989.-ben végzett helyszíni bejárások, megbeszélések során mind határozottabb körvonalakat öltött egy tábor terve. A tervezett ideje 1989. július 14.-23.-ig. A megvalósítás érdekében megkezdődött a tényleges szervezés.

Igy hát biztosítani kellett a tábor személyi, anyagi és eszközbeli igényeit!

Megfelelő propagálás után az eredményes munkához szükséges létszám rendelkezésünkre állt.

Már jóval nehezebbnek bizonyult az eszközök beszerzése, és időben a helyszínre történő szállítása. Az Orfű és Tapolca közötti 150 km távolság áthidalása néha reménytelennek tűnt. Szó volt a tábor anyagi támogatásáról is, de az ígéretek ellenére ez elmaradt. A feladatokat csak saját erőből oldhattuk meg.

A tábor helye is többször változott, míg végre kialakult a végleges megoldás.

Az anyagi támogatás elmaradása miatt az étkezés került legnagyobb veszélybe, de végül is a táborkezdésre minden rendeződött. Köszönhető ez a résztvevők nagyfokú áldozatvállaló készségének.

A t á b o r

1989. j ú l i u s 14. - 23. -ig

A tábor Orfű - Tekeres Petöfi út 22. ház udvarán volt elhelyezve.

Egy nagyobb sátor a barlang bejáratánál lett felállítva a felszerelés tárolására, valamint a felszíni telefonügyelet tartózkodási helyéül szolgált.

Az étkezést Berta Jenőné vezetésével saját konyháján a résztvevők segítségével oldottuk meg.

A tábor résztvevői:

Vigh Elemér	8303 Tapolca	Dobó tér 3.
Hardi Noémi	8300 Tapolca	Vendeki út 33.
Hardi Ágnes	8300 Tapolca	Vendeki út 33.
Rompos István	8296 Monostorapáti	Zrinyi út 20.
Mészáros László	8300 Tapolca	Egry J út
Bödör Csaba	7624 Pécs	Rodostó út 20.
Szabó Mihály	4090 Polgár	Rákóczy út 95.
Horváth Attila	8296 Monostorapáti	Petöfi út 34.
Csiba Péter	8500 Pápa	Fő út 8.
Jurek Szabolcs	3533 Miskolc	öt út 3.
Szilaj Magdolna	8300 Tapolca	Halápi út 7.
Veres Judit	2500 Esztergom	Budai Nagy A. út 1/B
Juhász Tünde	2064 Csaldi	Petöfi út 13/A
Zalán Béla	7677 Orfű-Tekeres	Petöfi út 22.
Berta Jenőné	7677 Orfű-Tekeres	Petöfi út 22.

Tábori jegyzőkönyv

1989. VII. 14.

Egész napos izgalom, várakozás, hogy ki mikor érkezik.

Elsőnek Bödör Csaba futott be 17.15-kor Pécsről, Dobosi Tamással együtt.

Néhány perc múlva megjöttek a Bauxit Barlangkutató Csoport tagjai is, kocsival, utánfutóval hozták a rengeteg szükséges felszerelést.

Név szerint: Vigh Elemér
Szabó Mihály
Rompos István
Szilaj Magdolna
Mészáros László

Rövid ismerkedés, megbeszélés, majd táborverés az udvarban.

Vacsora után csúsztatott takarodó.

éjszakai látogatók fogadása.

1989. VII. 15.

- 7.00 ébresztő, reggeli után indulás a barlanghoz.
- 8.10 Itt először a felszerelések szétdobálása, majd rendrakás.
- 8.40 Bekapcsolás az országos villamos hálózatba - kábelek és egyéb villamos berendezések kipróbálása.
- 9.20 A bejárati szifon (1-es) leszívásának megkezdése.
A raktár és ügyeleti sátor felállítása.
- 9.35 A bejárati szifon üres.
- 10.00 Három fő: Szabó Mihály, Zalán Béla, Bödör Csaba bemegy a barlangba és visz magával 2 db Bibo-1-es szivattyút jól becsomagolva. Cél a 2-es szifon.
- 11.10 A szállítók kiérkeznek.
Ebéd folyamatosan.
- 12.10 Ujabb teherhordók: Vigh Elemér, Mészáros László, Rompos István indul a 2-es szifonig 1 db Bibo-1-es szivattyúval és a négy tekerics tűzoltótömlővel.
- 13.40 Megérkeznek a teherhordók, kicsit romosan.
- 14.15 Bödör Csaba, Szabó Mihály, Zalán Béla 50 m kábelt és 1 db létrát visz a 2-es szifonig.
- 15.10 Mindhárman kiérnek.
- 16.17 Mészáros László marad a barlangnál örködni,

1989. VII. 16.

- 7.00 Ébresztő, kiadós reggeli.
 8.00 Indulás a barlanghoz.
 8.50 Bödör Csaba, Mészáros László, Rompos István bemegy a barlangba, 2 db elosztódobozt és egy létrát visznek a 2-es szifonig. A többiek a kábeleket tekerik össze.
 10.00 Épségben kijöttek. A ruhák nehezen bírják a barlangot.
 11.15 A főkábel behúzásának megkezdése.
 Zalán Béla, Mészáros László, Szabó Mihály, Bödör Csaba, Rompos István, Szilaj Magdolna, Berta Jenőné
 12.40 Mindenki kijött, a főkábel a helyén, a 2-es szifonnál egy része feltekerve.
 A kábel jól csúszott.
 12.50 Ebéd
 13.45 Telefon és 800 m könnyű tábori vezeték, valamint vil-lanszerelő szerszámok beszállítása.
 Zalán Béla, Bödör Csaba, Szilaj Magdolna, Szabó Mihály
 Telefonügyeletet tart: Rompos István, Berta Jenőné, Mészáros László.
 14.40 Telefonvonal próba. A híradás biztosítva.
 15.20 Szivattyupróba a 2-es szifonnál, fáziscsere.
 15.55 A 2-es szifon leszívva. Acsapat indul kifelé.
 16.12 A csapat fülíg sárosan kiérkezik.

A technika beszerelése után Magdi megitta élete első sörét, saját bevallása szerint?! Azután kijelentette: Többet nem iszik életében. Erre a kijelentésre a hegy felől erős morgás volt hallható, még szerencse, hogy nem szakadt ránk.

Közben Csaba a másik oldalon eladta magát 3 unicumért. Utána elhaladt mellettünk Nagy Bandó András és kutyája, mindketten üdvözölték az egybegyűlt barlangászokat.

A délután folyamán új résztvevők érkeztek:
 Horváth Attila Bauxit, Tapolca
 Jurek Szabolcs Miskolc

Ezután mindenki egyénileg elszédelt a táborig. Bödör Csaba elment haza, de holnap jön.

1989. VII. 17.

- 7.00 ébresztő. Reggeli után indulás a barlanghoz.
 8.10 Megérkezik Bödör Csaba is Pécsről.
 8.50 3 fő megy a barlangba: Zalán Béla
 Rompos István
 Mészáros László
 Telefonügyelet : Szabó Mihály
 Bödör Csaba
 Jurek Szabolcs
 Szilaj Magdolna
 9.15 Elkezdték a 2-es szifon leszivatását.
 10.00 A 2-es szifon leszivatva. A felszerelés áthordása a 3-as szifonhoz:

- 50 m-es kábel
 1 db elosztódoboz
 1 db Bibo szivattyú
- 11.00 Áram kikapcsolása, mivel a 3-as szifon szivattyúrendszerét szerelik.
 A vendég tapolcai diákcsoport megkezdte a szállás fejében az 1-es szifon kitakarítását az iszaptól.
 A kezdeti lelkesedés után szivattyú hiányában valóban szivattyúnak érezték a dolgot a fiatal nebulók.
- 11.15 Visszakapcsoljuk az áramot.
- 11.28 A 2-es szifonban is üzembe helyezték az itt elhelyezett szivattyút.
- 11.36 Megszűnt a 3-asvizesés a 2-es szifont üresre szivták.
- 11.40 Telefonáthelyezés a 3-as szifonhoz.
- 11.45 Megérkezett Tapolcáról Hardi Ágnes és Hardi Noémi.
 Az első szifon tisztításánál a kitermelt iszap mennyiségének növekedésével egyre távolabb kellett helyezni az ügyeleti asztalt, mivel a gyerekek fröccsöntő üzemt létesítettek.
- 12.02 A 3-as szifonnál légrés keletkezett.
- 12.05 Három ember elkezdett beöltözni és bemegy a barlangba:
 Jurek Szabolcs
 Szabó Mihály
 Bödör Csaba 15 m kötelet visznek magukkal.
- 12.20 Zalán Béla átjutott a hármas szifon tuloldalára.
 5.-ként Rompos István, 6.-ként Mészáros László jutott át a szifonon.
- 12.25 A 3-as szifon leszivatva.
- 13.15 Átszerelés a 4-es szifonhoz.
- 13.20 Kijöttek: Rompos István
 Zalán Béla
 Mészáros László sárosan, szakadtan.
- 13.45 Attelepítették a telefont a 3-as szifon mögé.
- 13.47 Horváth Attila néhány diákkal rövid barlangi túra után kiérkezett.
- 13.51 Bementek a barlangba : Vigh Elemér
 Szilaj Magdolna
- 14.13 Beértek a belső telefonhoz. Megjöttek : Juhász Tünde
 Veres Judit
- 14.30 Felszerelés beszállítása a 4-es szifonhoz.
- 14.40 Áram kikapcsolása, a 4-esnél szerelnek.
- 14.42 Áram bekapcsolva. Megkezdtek a 4-es szifon leszivatását.
- 15.20 A 3-as szifon üres, a szivattyú kikapcsolva. A 4-es vi-ze a 2-es elé kivezetve.
- 15.30 Egy tömlő sérült, kicserélik. A tömlő akkor lyukadt ki, amikor Mészáros László lábára egy nagy kötömb zuhant. Egy párkány törött le, komoly sérülése nincs.
- 15.50 Telefon áttelepítés a 4-eshez. Szilaj Magdolna, Bödör Csaba, Burek Szabolcs elindul kifelé.
- 16.05 Telefonáttelapítés befejezve.
- 16.15 Hárman kiérnek: Szilaj Magdolna
 Bödör Csaba
 Burek Szabolcs
- 16.55 Vigh Elemér, Szabó Mihály váltást kér.
- 17.15 Bemegy a váltás : Rompos István , Horváth Attila
- 17.40 A váltás beérkezett: Vigh Elemér, Szabó Mihály elindul kifelé.

- 18.17 Vigh és Szabó átváltozva, de kijött, s rögvest ember-
ré váltak egy pohár unicumtól.
- 20.20 Váltást kérnek, közben a vacsora megérkezett.
- 20.25 Gyors vacsora után Bödör Csaba, Zalán Béla bemennek.
- 20.37 Rompos István a 4-esnél szűrűsöveget hall.
- 20.48 Zalán Béla, Bödör Csaba beértek.
- 21.10 Rompos István, Horváth Attila kiértek.
- 23.30 Bentről váltást kérnek.
- 32.45 Szilaj Magdolna, Jurek Szabolcs "nagy-nagy kedvvel" in-
dulnak neki a barlangnak.

1989. VII. 18.

- 0.00 Zalán Béla csobogást észlel a szifon tuloldaláról.
- 0.04 A szifon biztosan nyitva, de a víz még igen nagy.
- 0.15 A váltás beér, Zalán és Bödör elindulnak kifelé.
- 0.30 Zalán Béla és Bödör Csaba kiérnek.
- 1.40 A 4-es szifon üres, de iszap van bőven.
- 2.40 A bentlétők váltásért könyörögnek.
- 3.11 Vigh Elemér, Szabó Mihály elindul befelé.
- 3.43 Beérkezett a váltás.
- 4.08 Szilaj és Jurek kiértek.
- 4.40 A szivattyúk leállítása után egy ideig harangszerű
zúgást lehet hallani. Mi lehet ez ?
A zúgás folyamatos.
- 5.40 Csiba Péter és Horváth Attila elindul be a szifonhoz.
- 6.10 A váltás beért, Vigh Elemér, Szabó Mihály jön ki.
- 6.30 Vigh, Szabó kiért.
- 8.40 Veres Judit és Rompos István elindul váltani.
- 9.30 Beérkezett a váltás, Horváth Attila, Csiba Péter elindul
kifelé.
- 9.44 Rompos István lámpája meghalt, lámpát kell bevinni.
- 10.06 Horváth és Csiba kiérkezett.
- 10.35 Bödör Csaba, Vigh Elemér, Juhász Tünde, Zalán Béla be-
mennek a 4-es szifonhoz, felderíteni.
- 11.08 A felderítők beérnek, a leváltottak indulnak ki.
- 11.34 Zalán Béla lemászik kötélletrán a 4-es szifonba, meg-
próbál előrejutni a mély iszapban, ha az sikerül neki,
ő az első ember aki azt a sziklát tapossa: " Hajrá
Béla !". Ezt a bentjárt bűvár írta fel a beúszáskor.
- 11.48 Béla kb 8 m-rel jutott tovább a szifonban, de ott van
egy szűkület, és a vizet is lejjebb kell szivatni.
Felderítés gumimatracon ! A víz derékig ér és az iszap
is igen mély.
- 11.58 Veres Judit, Rompos István kiérkezett.
- 12.15 Kb 20 cm-rel leszivatva a 4-es szifon vize.
- 12.34 Kb .5 m maradt vissza a teljes leszivatásból.
- 12.37 Bödör Csaba kikiséri Juhász Tündét.
- 13.05 Zalán Béla átjutott a 4-es szifon szűkületén és megy
tovább.
- 13.11 Béla kimászott a 4-es szifon tuloldalán és megy tovább.
Mintegy 5-6 m után egy újabb szifont talált. (5-ös)
Formára az új szifon olyan mint a 4-es, de lehet, hogy
mélyebb. Rövid tanácskozás és megszületett a nehéz dön-
tés. Vége, nincs tovább, talán majd legközelebb. Több
idő, több felszerelés és több ember továbbjuthat az
5-ösön túlra is.

A dokumentáláshoz még leszivatva tartjuk a szifonokat, utánna pedig kipakolunk a 2-es elé.

- 13.35 Szabó Mihály és Jurek Szabolcs elindul kifelé.
- 13.50 Vigh Elemér és Zalán Béla elindul kifelé, hoznak Mimi-nek valamit.
- 14.20 Kijöttek, hoztak egy követ az 5-ös szifonból.
- 15.15 Hardi Agnes és Mészáros László elindulnak a barlangba fotódokumentációt készíteni.
- 15.32 Szabó Mihály és Jurek Szabolcs elkezdtek a 4-es szifonból a felszerelést kiszedni és lehordani a 2-es elé.
- 16.15 Rompos István, Horváth Attila, Szilaj Magdolna, Bödör Csaba bemennek a barlangba dokumentációt készíteni és befejezni a kiszerelest.
- 16.22 Szilaj Magdolna visszajött, a lámpa felmondta a szolgálatot.
- 16.44 Bement a barlangba Vigh Elemér, Berta Jenőné, Zalán Béla. Visznek egy jó lámpát Mészáros Lacinak.
- 17.08 Hardi Agnes és Mészáros Laci fotók készítése közben elindulnak kifelé.
- 17.48 A főkapcsoló lekapcsolása.

Az 5-ös szifont elérték: Zalán Béla 2 alkalommal,
 Vigh Elemér
 Bödör Csaba térképezés
 Horváth Attila - " -
 Rompos István - " -
 Berta Jenőné

Ahogy a szivattyú megállt minden erőnket összpontosítottuk, hogy a rengeteg felszerelést minél előbb biztonságos helyen tudjuk.

- 18.30 Megszönt a telefonkapcsolat a bentiekkel.
- 18.35 Berta Jenőné, Hardi Agnes kijöttek a barlangból. A fiuk még pakolnak.
- 19.28 Vigh Elemér, Mészáros László, Jurek Szabolcs, majd kicsit később Zalán Béla is kiérkezett.
- 19.40 Bödör Csaba és Horváth Attila, akik a szifonok környékét utoljára hagyták el. Ők készítették a vázlatos felmérés végét. Csaknem mindenki hozott valami csomagot kifelé, így kevesebb marad későbbre. Holnap pihenőnap.
 ör : Szilaj Magdolna és Jurek Szabolcs.

1989. VII. 19.

Általános pihenés, erögyújtés. Egy horgász szerint reggel 5 órakor már újra megjelent a víz a forrásnál.

Horváth Attila a tapolcai diákok társaságában elutazott.

- 16.30 Szilaj Magdolna és Jurek Szabolcs az örségből leváltva. Új örök: Hardi Agnes, Mészáros László.
 Rendet raknak, a vizes ruhákat szárogatják, az akkumulátoros lámpákat újratöltik.

1989. VII. 20.

- 7.00 ébresztő.
- 8.20 Mindenki nagy lelkierejével rábeszéli magát, hogy vegye fel a nedves, hideg ruhát. Feladat: a maradék felszerelés kiszállítása a barlangból.
- 8.55 Bevonul a társaság a barlangba: Bödör Csaba, Szilaj Magdolna, Zalán Béla, Vigh Elemér, Veres Judit, Csiba Péter, Hardi Ágnes, Rompos István, Szabó Mihály. Kinnmaradnak: Berta Jenőné, Juhász Tünde, Hardi Noémi, Mészáros László.
A kintiek előkészülnek a főkábel fogadására, megtakarítására.
- 10.10 Mészáros türelmetlen, bemegy a többiek elé a barlangba.
- 10.20 Megkapta jutalmát, kijött egy tekercs tömlővel. Megkezdtek a főkábel kihúzását.
- 10.35 A főkábel és az első szivattyú kiérkezett, majd öt perccel később újabb szivattyú és tömlő jön. Berta Jenőné mosassa a kábelt, Juhász Tünde pedig tekeri az utánfutóra. Még egy tekercs tömlő, majd sorban a kötélletra és a telefon érkezik. A fiúk nem csak a főkábelt húzzák végig a barlangon, hanem egyéb felszerelést is hoznak magukkal.
- 10.45 Hardi Ágnes, Szilaj Magdolna és Veres Judit kijött a barlangból.
- 10.50 Hardi Ágnes, Mészáros László bemegy segíteni.
- 11.30 Vigh Elemér kiérkezett, s vele a másik kábel eleje is.
- 11.36 Jönnek kifelé: Csiba Péter, Rompos István, Hardi Ágnes, Mészáros László, Zalán Béla, Bödör Csaba, Szabó Mihály. A sor végén hoznak még egy szivattyút is.
- 13.05 A sátor lebontása és a felszerelések elmosása. Estére minden összepakolva a főtáborba kerül. A barlangban maradt egy létra a 3-as vízesésnél, valamint a telefonkábel a 2-es szifonig, ami sajnos elszakadt.
A barlang előtt minden összetakarítva.

1989. VII. 21.

A tábor lakói 9.00-tól felszíni túrán vettek részt és megismerkedtek a barlang vízgyűjtő területével. Az út során számos olyan pontot érintettünk, amelyet további kutatásra érdemesnek ítéltünk. A társaság egy részében körvonalazódni kezdett egy jövőbeni kutatótábor, melynek fő célja a megfigyelt víznyelők bontása lenne. A túra során egy nyitott zombolyt találtunk a Lipocsi mező szélén.

1989. VII. 22.

Ismét egy felszíni, valamint egy barlangi túra szerepelt a programban.

Az előző nap talált zsomboly bejárásával kezdtük a programot. Először Hardi Agnes mászott le a kb 5 m mély aknába, majd sorban Juhász Tünde, Veres Judit, Zalán Béla. További kutatásra érdemes lenne, dokumentálása szükséges.

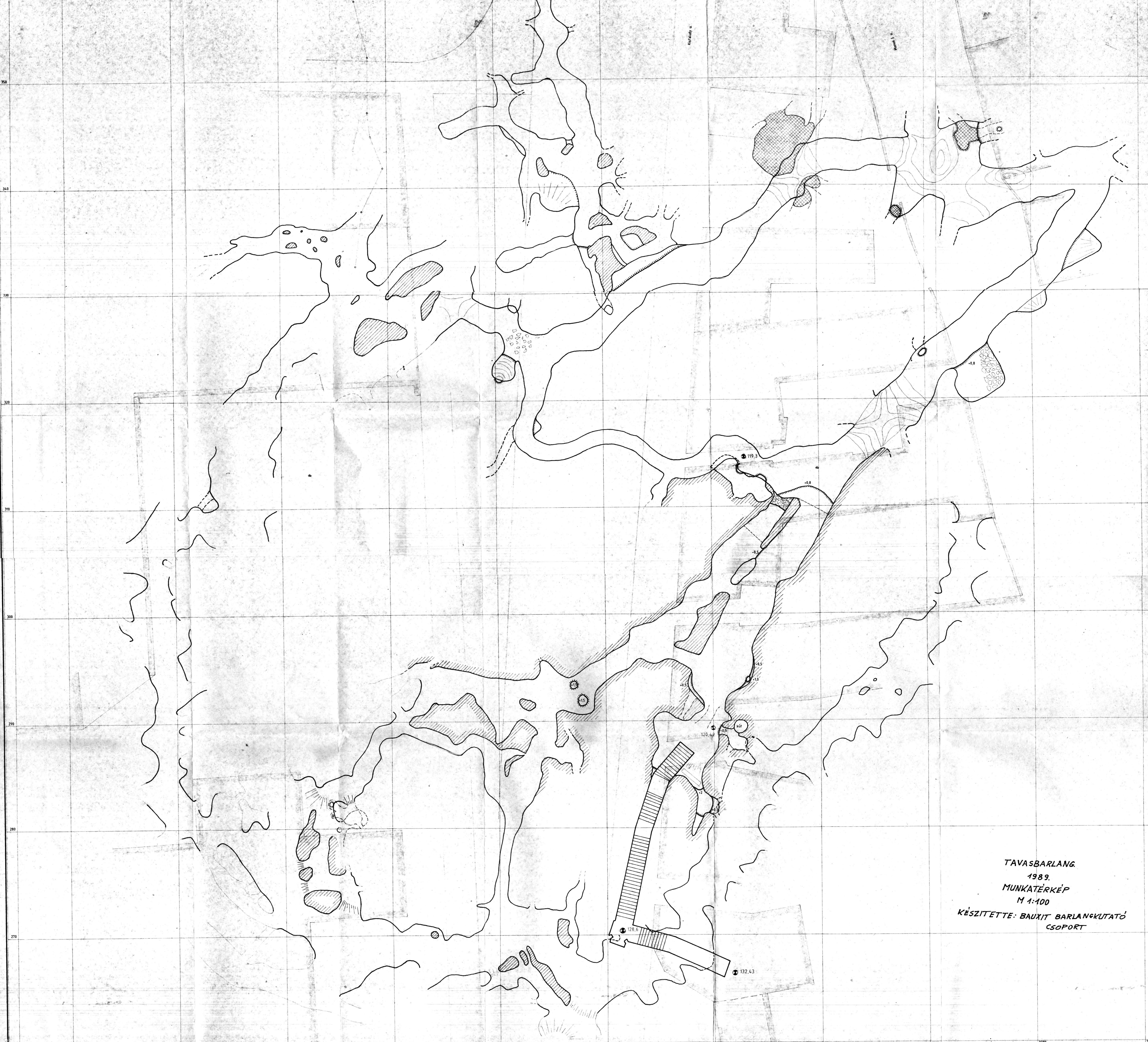
A többiek kötéltechnikát gyakoroltak egy fán. Később Szabó Misi, Juhász Tünde, Veres Judit, Zalán Béla társaságában túrát tettek a Maszek barlangban.

1989. VII. 23.

Táborbontás délelőtt, az utolsó indulók is elhagyják a táborot. Délre üres az udvar.

Eredmények

- Zavartalan táborozás.
- A felszerelések beszállítása a 2-es szifon elé a tervezettnél hamarabb.
- A 2-es szifon üresreszivatása 45 perc alatt.
- A 3-as szifon lesivatása 1 óra alatt.
- A nagy vízterű 4-es szifon leszívása 13 óra alatt.
- A 4-es szifon mögötti, még ismeretlen szakasz bejárása az 5-ös szifonig.
- A 2-es szifontól az 5-ös szifonig taró szakasz térképvezetésének elkészítése.
- A felszerelések jó ütemű kiszállítása a barlangból.
- Sikeres felszíni és barlangi túrák, ahol a tábor résztvevői a nyugati Mecsek karsztjelenségeivel ismerkedtek meg.
- Egy még ismeretlen barlang bejárása kb 5 m mélységig. Ez a " Tábor - barlang " nevet kapta.
- Fogadkozás, hogy még találkozunk, hogy még folytatjuk !!

TAVASBARLANG
1989.
MUNKATÉRKÉP
M 1:100
KÉSZÍTETTE: BAUKIT BARLANGKUTATÓ
CSOPORT